

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«НІЖИНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу

Олена ЛИТОВЧЕНКО

28 » 08 2026 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЗАПОБІГАННЯ І ПРОТИДІЮ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЮ),
НАСИЛЬСТВУ ТА ЖОРСТОКОМУ ПОВЕДЖЕННЮ З ДІТЬМИ
У ВСП «НІЖИНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

1. Загальні положення

1.1. Положення про запобігання і протидію булінгу (цькуванню), насильству та жорстокому поводженню з дітьми у ВСП «Ніжинський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України» (далі – Положення, Коледж) визначає систему заходів щодо створення безпечного освітнього середовища, вільного від насильства, булінгу (цькування) та жорстокого поводження з дітьми, механізми повідомлення про можливі випадки насильства, порядок реагування на них, повноваження посадових осіб та комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми.

1.2. Положення розроблено відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про охорону дитинства», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018 року № 2657-VIII, «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми» від 06 червня 2024 року № 3792-IX, інших законів України та нормативно-правових актів у сфері захисту прав дитини.

1.3. Під час реалізації цього Положення Коледж керується: Типовою програмою унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року № 658; Порядком реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513; Порядком забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 01 червня 2020 року № 585; Порядком реагування на випадки булінгу (цькування), затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року № 1646, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020 року за № 111/34394, у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 18 червня 2026 року № 961; Порядком застосування заходів виховного впливу, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року № 1646, з урахуванням чинної редакції; іншими нормативно-правовими актами України у сфері освіти, охорони дитинства, запобігання та протидії насильству.

1.4. Дія цього Положення поширюється на здобувачів освіти, педагогічних та інших працівників Коледжу, інших осіб, залучених до освітнього процесу, а в частині захисту дітей від насильства та жорстокого поводження – на осіб, які не досягли 18 років.

1.5. Дія Положення поширюється на випадки, що сталися: у приміщеннях Коледжу та гуртожитку; на території Коледжу; під час освітнього процесу; під час практичної підготовки; під час спортивних, культурних, виховних, профорієнтаційних, екскурсійних та інших заходів,

організатором або співорганізатором яких є Коледж; під час заходів поза межами Коледжу, організованих або співорганізованих Коледжем.

1.6. Реалізація Положення ґрунтується на принципах: забезпечення найкращих інтересів дитини; нульової толерантності до насильства та жорстокого поводження; поваги до честі та гідності людини; недискримінації; законності; конфіденційності та захисту персональних даних; невідкладного реагування; неупередженого ставлення; комплексного підходу; забезпечення права дитини бути вислуханою; партнерства між Коледжем, здобувачами освіти, батьками (іншими законними представниками), органами державної влади, місцевого самоврядування та іншими суб'єктами захисту прав дітей.

2. Визначення термінів та критерії виявлення

2.1. У цьому Положенні терміни вживаються у значеннях, визначених законодавством України.

2.2. **Булінг (цькування)** – психологічне, фізичне, економічне чи сексуальне насильство, тобто будь-яке умисне діяння (дія або бездіяльність), у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, яке систематично вчиняється особою стосовно дитини, з якою вони є учасниками колективу закладу освіти, або дитиною стосовно іншого учасника цього колективу та яке порушує права, свободи, законні інтереси постраждалої особи та/або перешкоджає виконанню нею визначених законодавством обов'язків.

2.3. Насильство вважається систематичним для цілей визначення ознак булінгу (цькування), якщо воно вчиняється два і більше разів протягом 12 місяців з дня реєстрації повідомлення про перший випадок насильства або з дня вчинення першого випадку насильства незалежно від наявності повідомлення та/або його реєстрації.

2.4. **Жорстоке поводження з дитиною** – будь-які форми фізичного, психологічного, сексуального або економічного насильства над дитиною, зокрема домашнього насильства, насильства за ознакою статі, булінгу (цькування), а також інші діяння, що відповідно до законодавства належать до жорстокого поводження з дитиною.

2.5. **Кривдник** – учасник колективу, який вчинив насильство, зокрема булінг (цькування), стосовно іншого учасника колективу.

2.6. **Постраждала особа** – учасник колективу, стосовно якого вчинено насильство.

2.7. **Свідок** – особа, яка була очевидцем насильства або якій відомі будь-які обставини, що стосуються випадку насильства.

2.8. Один випадок насильства, навіть за відсутності ознаки систематичності, не може залишатися без реагування та розглядається відповідно до цього Положення і законодавства України.

2.9. Факт вчинення булінгу (цькування) встановлюється виключно рішенням суду, яке набрало законної сили. Комісія Коледжу не встановлює

юридичного факту вчинення булінгу, а розглядає обставини випадку, оцінює ризики та визначає необхідні заходи реагування, захисту і профілактики.

3. Система запобігання насильству, булінгу та жорстокому поводженню з дітьми

3.1. Система запобігання і протидії насильству в Коледжі є постійним комплексом управлінських, організаційних, психологічних, педагогічних, інформаційних та інших заходів.

3.2. Директор Коледжу забезпечує: створення безпечного освітнього середовища; затвердження та оприлюднення цього Положення; обов'язкове ознайомлення працівників із Положенням; доступність інформації про способи повідомлення про випадки насильства; можливість подання повідомлень у різний спосіб, у тому числі анонімно; створення та роботу комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми; проведення інформаційно-просвітницької та профілактичної роботи; регулярне оцінювання ризиків насильства; взаємодію з Національною поліцією, службою у справах дітей, надавачами соціальних послуг, органами управління освітою та іншими компетентними органами.

3.3. У Коледжі не допускаються: фізичні покарання; приниження честі та гідності; образи, погрози, залякування; дискримінаційні висловлювання; сексуальні домагання; психологічний тиск; примус; економічне насильство; поширення принизливих фото-, відео- чи аудіоматеріалів; кібербулінг; інші форми насильства та жорстокого поводження.

3.4. Працівники Коледжу повинні уникати поведінки, яка може створювати ризики насильства або сприйматися дитиною як залякування, приниження чи образа.

3.5. Фізичний контакт працівника з дитиною допускається лише у випадках, коли він об'єктивно необхідний відповідно до змісту діяльності, для надання допомоги, забезпечення безпеки дитини або інших осіб, та здійснюється з дотриманням вимог законодавства.

4. Повідомлення про можливий випадок насильства, булінгу або жорстокого поводження

4.1. Повідомити про можливий випадок насильства, булінгу (цькування) чи жорстокого поводження можуть: постраждала особа; здобувач освіти; батьки або інші законні представники дитини; педагогічні та інші працівники Коледжу; свідки; інші особи, яким стало відомо про можливий випадок.

4.2. Повідомлення може бути усним або письмовим та подаватися: особисто директору Коледжу або визначеній ним відповідальній особі; у паперовій формі; засобами телефонного зв'язку; електронною поштою; через спеціальну скриньку для повідомлень; через інші визначені Коледжем електронні канали.

4.3. Особі забезпечується можливість подати повідомлення анонімно.

4.4. Відмова у прийнятті або реєстрації повідомлення не допускається.

4.5. Повідомлення про можливий випадок насильства реєструється у день його надходження у визначеному Коледжем журналі.

4.6. Якщо повідомлення надійшло у вихідний, святковий, інший неробочий день або в позаробочий час, його реєстрація здійснюється у перший наступний робочий день.

4.7. Інформація про особу, яка подала повідомлення, постраждалу дитину та інших сторін випадку обробляється з дотриманням вимог законодавства про захист персональних даних та принципу конфіденційності.

5. Дії працівника Коледжу у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною

5.1. Працівник Коледжу, який виявив ознаки насильства чи жорстокого поводження з дитиною або безпосередньо став свідком такого випадку, зобов'язаний:

5.1.1. негайно припинити насильство або вжити доступних безпечних заходів для його припинення;

5.1.2. забезпечити безпеку дитини та, за можливості, відокремити її від імовірного кривдника;

5.1.3. у разі потреби надати домедичну допомогу;

5.1.4. за необхідності викликати бригаду екстреної медичної допомоги;

5.1.5. невідкладно звернутися до органів Національної поліції України;

5.1.6. невідкладно повідомити директора Коледжу або особу, яка виконує його обов'язки;

5.1.7. повідомити батьків або інших законних представників дитини, крім випадку, коли вони є імовірними кривдниками дитини;

5.1.8. зберегти, якщо це можливо і безпечно, матеріали, документи, електронні повідомлення, фото-, відео-, аудіозаписи та інші відомості, що можуть мати значення для розгляду випадку.

5.2. Працівник не проводить самостійного «розслідування», не влаштовує одночасного опитування дитини та ймовірного кривдника і не здійснює дій, які можуть призвести до повторної психологічної травми дитини.

6. Алгоритм дій директора Коледжу після отримання повідомлення

6.1. Директор Коледжу забезпечує реєстрацію повідомлення у день його надходження відповідно до пунктів 4.5–4.6 цього Положення.

6.2. Протягом однієї доби з дня реєстрації повідомлення директор зобов'язаний його розглянути.

6.3. Якщо під час розгляду виявлено ознаки насильства або жорстокого поводження з дитиною, директор невідкладно, але не пізніше трьох годин з часу виявлення таких ознак:

6.3.1. вживає заходів для припинення насильства та недопущення його повторення;

6.3.2. повідомляє батьків або інших законних представників дитини, крім випадків, коли вони є імовірними кривдниками;

6.3.3. письмово, у тому числі засобами електронної комунікації, повідомляє уповноважений підрозділ органу Національної поліції України;

6.3.4. письмово повідомляє службу у справах дітей за місцем розташування Коледжу;

6.3.5. одночасно інформує територіальний орган Національної соціальної сервісної служби України та Державну службу України у справах дітей відповідно до вимог законодавства;

6.3.6. за потреби забезпечує надання дитині медичної, психологічної, соціальної та іншої необхідної допомоги.

6.4. Директор не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дня отримання повідомлення скликає засідання комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми.

6.5. Якщо ознак насильства не виявлено, інформація, зазначена у повідомленні, аналізується на предмет наявності ризиків насильства. За результатами такого аналізу визначаються та реалізуються заходи щодо усунення або мінімізації відповідних ризиків.

6.6. Відсутність ознак систематичності не є підставою для припинення реагування на окремий випадок насильства.

6.7. У разі відсутності директора або особи, яка виконує його обов'язки, відповідні функції здійснюються у порядку, визначеному законодавством та органом управління Коледжем.

7. Комісія з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми

7.1. У Коледжі на постійній основі діє комісія з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми (далі – Комісія).

7.2. Склад Комісії формується директором Коледжу та затверджується наказом директора.

7.3. Інформація про склад Комісії оприлюднюється на офіційному вебсайті Коледжу та/або в інший доступний спосіб.

7.4. Кількісний склад Комісії – не менше п'яти осіб.

7.5. До складу Комісії входять голова, заступник голови, секретар та члени Комісії.

7.6. До складу Комісії можуть входити представники адміністрації Коледжу, педагогічні працівники, практичний психолог, представники студентського самоврядування та інші фахівці відповідно до законодавства.

7.7. Працівник, щодо якого надійшло повідомлення про можливе насильство або жорстоке поводження з дитиною, не може входити до складу Комісії, яка розглядає відповідний випадок.

7.8. Засідання Комісії є правомочним за участю не менш як двох третин її складу.

7.9. Засідання може проводитися очно, дистанційно або у змішаному форматі.

7.10. Секретар Комісії не пізніше ніж за добу до засідання повідомляє членів Комісії та інших заінтересованих осіб про дату, час, місце, форму проведення та порядок денний засідання і надає необхідні матеріали.

7.11. Рішення Комісії приймаються відкритим голосуванням більшістю голосів затвердженого складу Комісії.

7.12. Під час засідання ведеться протокол за формою, встановленою законодавством.

7.13. Рішення Комісії доводиться до відома заінтересованих осіб та Державної служби України у справах дітей у порядку, визначеному законодавством.

8. Завдання Комісії

8.1. Комісія:

8.1.1. збирає та аналізує інформацію про обставини випадку;

8.1.2. визначає потреби постраждалої дитини;

8.1.3. визначає причини та умови, які могли сприяти насильству;

8.1.4. оцінює ризик повторного насильства;

8.1.5. визначає необхідні заходи захисту та підтримки;

8.1.6. надає рекомендації щодо психологічної та соціальної допомоги;

8.1.7. визначає профілактичні та виховні заходи;

8.1.8. надає рекомендації працівникам Коледжу та батькам/іншим законним представникам;

8.1.9. здійснює моніторинг виконання прийнятих рішень.

8.2. Комісія не підміняє діяльність Національної поліції, служби у справах дітей, суду чи інших державних органів та не здійснює досудового розслідування.

8.3. Встановлення юридичного факту булінгу (цькування) не є завданням Комісії.

9. Забезпечення права дитини бути вислуханою

9.1. Під час розгляду випадку забезпечується право дитини бути вислуханою відповідно до її віку та рівня зрілості.

9.2. Вислуховування дитини Комісією проводиться з дотриманням принципу найкращих інтересів дитини та недопущення її повторної травматизації.

9.3. Вислуховування дитини на засіданні Комісії здійснюється у присутності батьків або інших законних представників та за участю практичного психолога.

9.4. За письмовою згодою батьків або інших законних представників вислуховування може проводитися без їхньої участі.

9.5. Дитина має право надати письмову інформацію про випадок насильства та інші відомі їй обставини.

9.6. Факт вислуховування дитини, форма його проведення та основний зміст висловленої нею позиції обов'язково фіксуються в матеріалах розгляду.

10. Особливості реагування на випадки у гуртожитку Коледжу

10.1. Оскільки у гуртожитку Коледжу можуть проживати неповнолітні здобувачі освіти, щодо випадків насильства або жорстокого поводження з такими особами застосовуються також спеціальні вимоги законодавства щодо закладів, у яких діти проживають або цілодобово перебувають.

10.2. Працівники гуртожитку зобов'язані забезпечувати постійну можливість для неповнолітніх здобувачів освіти звернутися по допомогу та мати доступ до інформації про способи такого звернення.

10.3. У разі загрози життю або здоров'ю дитини вживаються невідкладні заходи для забезпечення її безпеки відповідно до Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми та інших актів законодавства.

10.4. Якщо забезпечення безпеки потребує переміщення дитини з місця її проживання або цілодобового перебування, таке переміщення здійснюється виключно в порядку та з оформленням документів, передбачених законодавством.

11. Заходи виховного впливу та психологічної підтримки

11.1. За результатами розгляду випадку можуть застосовуватися заходи виховного впливу, спрямовані на: відновлення та нормалізацію відносин; забезпечення психологічної безпеки; підтримку постраждалої особи; корекцію поведінки кривдника; формування ненасильницьких моделей поведінки; недопущення повторення насильства; роботу зі свідками та студентським колективом.

11.2. Практичний психолог у межах компетенції забезпечує: оцінювання психологічного стану та потреб сторін; психологічну підтримку постраждалої особи; психологічну підтримку особи, яка вчинила насильство; консультативну допомогу учасникам освітнього процесу; розроблення та реалізацію профілактичних заходів.

11.3. Заходи щодо неповнолітніх реалізуються із залученням та, у випадках, передбачених законодавством, за згодою їх батьків або інших законних представників.

11.4. Керівник Коледжу сприяє проходженню особами відповідних програм для осіб, які вчинили булінг (цькування), постраждали від нього або стали його свідками, у випадках та порядку, передбачених законодавством.

12. Профілактика та оцінювання ризиків

12.1. Профілактична робота в Коледжі здійснюється систематично протягом навчального року.

12.2. Вона включає:

12.2.1. інформаційні кампанії;

12.2.2. тематичні виховні години, тренінги, семінари;

12.2.3. заходи з розвитку ненасильницької комунікації;

12.2.4. заходи з формування навичок безпечної поведінки в цифровому середовищі;

12.2.5. роботу органів студентського самоврядування;

12.2.6. психологічну просвіту;

12.2.7. роботу з батьками неповнолітніх здобувачів освіти;

12.2.8. навчання працівників алгоритмам реагування;

12.2.9. поширення інформації про служби допомоги.

12.3. У Коледжі регулярно здійснюється оцінювання ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми.

12.4. Для оцінювання стану безпеки можуть проводитися анонімні опитування здобувачів освіти відповідно до форми, передбаченої Типовою програмою унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми.

12.5. За результатами оцінювання ризиків розробляються та реалізуються заходи щодо їх усунення або мінімізації з подальшим моніторингом ефективності.

13. Облік та документування випадків

13.1. У Коледжі ведеться облік повідомлень про можливі випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми.

13.2. Для документування можуть використовуватися: форма первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини; журнал безпеки/форма реєстрації внутрішнього інциденту; протокол засідання Комісії; матеріали, надані сторонами; письмові пояснення; документи щодо повідомлення компетентних органів; інші документи, передбачені законодавством.

13.3. Форми первинного повідомлення, реєстрації внутрішнього інциденту та анонімного опитування дітей затверджуються відповідно до Типової програми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року № 658.

13.4. Документи зберігаються з дотриманням вимог законодавства про захист персональних даних, конфіденційність та архівне зберігання документів.

14. Відповідальність учасників освітнього процесу

14.1. Особи, винні у насильстві, булінгу (цькуванні), жорстокому поводженні з дітьми, приховуванні таких випадків або невиконанні передбачених законодавством обов'язків щодо реагування, несуть відповідальність згідно із законодавством України.

14.2. Працівники Коледжу несуть персональну відповідальність за виконання покладених на них законодавством і цим Положенням обов'язків щодо захисту дітей.

14.3. Неповідомлення, несвоєчасне повідомлення компетентних органів, безпідставна відмова у прийнятті повідомлення, приховування

випадку насильства або інше неналежне виконання обов'язків тягне відповідальність відповідно до законодавства.

14.4. Подання повідомлення про можливий випадок насильства саме по собі не може бути підставою для переслідування, дискримінації, погроз або іншого негативного впливу щодо особи, яка добросовісно повідомила про відповідні обставини.

15. Інформування учасників освітнього процесу

15.1. Коледж забезпечує доступність інформації про це Положення, склад Комісії, способи подання повідомлення, алгоритм реагування, контактні дані відповідальних осіб, контакти Національної поліції, служби у справах дітей, надавачів соціальних послуг, телефонні та електронні сервіси допомоги дітям.

15.2. Інформація розміщується на офіційному вебсайті Коледжу, на інформаційних стендах, у гуртожитку, в інших доступних для здобувачів освіти місцях, за потреби – в офіційних електронних каналах комунікації Коледжу.

16. Прикінцеві положення

16.1. Це Положення схвалюється Педагогічною радою Коледжу та затверджується наказом директора Коледжу.

16.2. Положення підлягає оприлюдненню на офіційному вебсайті Коледжу.

16.3. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться у разі внесення змін до чинного законодавства України або за ініціативи керівництва, педагогічного колективу та студентського самоврядування Коледжу.

Розглянуто на засіданні Профкому коледжу

Протокол № 9 від 27.08.2026

Розглянуто на засіданні Студентської ради коледжу

Протокол № 1 від 25.08.2026

Схвалено Педагогічною радою коледжу

Протокол № 1 від 28.08.2026

Положення введено в дію

Наказом № 125 від 28.08.2026

Порядок реагування на випадки булінгу (цькування)

Цей Порядок визначає процедури, заходи та дії учасників колективу закладу освіти, спрямованих на своєчасне подання і розгляд повідомлень про виявлені прояви та/або ознаки насильства, зокрема булінгу (цькування), реагування на такі повідомлення, надання допомоги постраждалим особам, прийняття відповідних рішень, запобігання та протидію повторенню таких випадків.

1. Проявами, які можуть свідчити про випадок насильства, зокрема, є:
 - замкнутість, тривожність, страх або, навпаки, демонстрація відсутності страху, ризикована, зухвала поведінка;
 - неврівноважена поведінка;
 - агресивність, напади люті, схильність до руйнації, нищення, насильства;
 - різка зміна звичної для дитини поведінки;
 - уповільнене мислення, знижена здатність до навчання;
 - відлюдкуватість, уникнення спілкування;
 - ізоляція, виключення з групи, небажання інших учасників освітнього процесу спілкуватися;
 - занижена самооцінка, наявність почуття провини;
 - поява швидкої втомлюваності, зниженої спроможності до концентрації уваги;
 - демонстрація страху перед появою інших учасників освітнього процесу;
 - схильність до пропуску навчальних занять;
 - відмова відвідувати заклад освіти;
 - депресивні стани;
 - аутоагресія (самоушкодження);
 - суїцидальні прояви;
 - явні фізичні ушкодження та (або) ознаки поганого самопочуття (нудота, головний біль, кволість тощо);
 - намагання приховати травми та обставини їх отримання;
 - скарги дитини на біль та (або) погане самопочуття;
 - вимагання особистих речей, їжі, грошей;
 - пошкодження або зникнення майна та (або) особистих речей;
 - жести, висловлювання, прізвиська, жарти, погрози, поширення інформації сексуального (інтимного) характеру або інших відомостей, які особа бажає зберегти в таємниці;
 - фото-, відео- та аудіоматеріали образливого змісту, фізичних або психологічних знущань, сексуального (інтимного) змісту;
 - поширення інформації з метою заподіяння шкоди.
2. Про наявність ознак насильства може свідчити вчинення будь-кого умисного діяння, що вчиняється всупереч волі, бажання, без згоди

постраждалої особи та порушує її права, свободи, законні інтереси та/або перешкоджає виконанню нею визначених законодавством обов'язків, зокрема:

- позбавлення їжі, одягу, коштів, документів, іншого майна або можливості користуватися ними, перешкоджання в отриманні освітніх та інших послуг, примушування до праці та інші правопорушення економічного характеру;

- словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, поширення фото-, відео- та аудіоматеріалів знущань, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи;

- будь-яка небажана форма вербальної, невербальної чи фізичної поведінки сексуального характеру, зокрема жести, образливі рухи тіла, прізвиська, образи, жарти, погрози, поширення образливих чуток, фото-, відео- та аудіоматеріалів сексуального (інтимного) змісту;

- будь-які небажані фізичні дії, зокрема ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, завдання ударів.

3. Ознаками булінгу (цькування) є систематичне вчинення насильства особою стосовно дитини, з якою вони є учасниками колективу закладу освіти, або дитиною стосовно іншого учасника цього колективу.

Насильство вважається систематичним, якщо воно вчиняється два і більше разів протягом 12 місяців з дня реєстрації повідомлення про перший випадок насильства або з дня вчинення першого насильства (незалежно від наявності повідомлення та/або реєстрації повідомлення про перший випадок насильства).

4. Будь-який працівник закладу освіти, здобувач освіти, інший учасник освітнього процесу, який помітив прояви, які можуть свідчити про випадок насильства, чи виявив ознаки насильства стосовно учасника колективу, повинен повідомити про це директора коледжу.

Таке повідомлення може бути подане в усній або письмовій формі, у тому числі анонімно.

5. Кожне повідомлення, що надійшло до директора закладу освіти, реєструється у день його надходження у спосіб, визначений закладом освіти.

Якщо повідомлення надійшло у вихідний, святковий, інший неробочий день або в позаробочий час, що визначені відповідно до закону, його реєстрація відбувається в перший за ним робочий день.

6. Протягом однієї доби з дня реєстрації повідомлення директор коледжу зобов'язаний його розглянути.

7. У разі виявлення ознак насильства, директор закладу освіти зобов'язаний:

- 1) невідкладно (у строк, що не перевищує трьох годин з часу виявлення ознак насильства):

- вжити заходів для припинення насильства та унеможливлення повторного вчинення насильства;

- повідомити про це батьків дитини (крім випадку, коли кривдниками дитини є батьки);

- письмово повідомити уповноважений підрозділ органу Національної поліції України та службу у справах дітей за місцем розташування закладу освіти з одночасним інформуванням про це територіального органу Національної соціальної сервісної служби України, Державної служби у справах дітей;

- за потреби викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги;

2) не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дня отримання повідомлення скликати засідання комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми (далі – Комісія).

У разі виявлення ознак домашнього насильства директор керується законодавством про запобігання та протидію домашньому насильству.

8. У разі не виявлення ознак насильства, інформація, викладена в повідомленні, аналізується на предмет наявності ризиків насильства, після чого вживаються заходи до унеможливлення настання таких ризиків.

9. Вислуховування дитини на засіданні комісії здійснюється безпосередньо у присутності батьків або їхніх представників та за участю практичного психолога або соціального педагога. Батьки можуть надати письмову згоду щодо проведення вислуховування дитини без їхньої участі. Дитина може надати у письмовій формі інформацію про факт(и) насильства або іншу відому інформацію.

10. Факт вислуховування дитини, форма його проведення та основний зміст висловленої позиції підлягають обов'язковій фіксації в матеріалах розгляду.

ПОРЯДОК

реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми

Цей Порядок визначає механізм реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми в закладі освіти, які сталися у приміщеннях, на території або під час заходів поза його межами, організатором (співорганізатором) яких є коледж.

1. Працівники коледжу в разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною зобов'язані:

- вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з нею;
- за потреби надати домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання дитині екстреної медичної допомоги;
- невідкладно звернутися до органів Національної поліції, повідомити директору коледжу, батькам або іншим законним представникам дитини у паперовій або електронній формі, крім випадків, коли вони є кривдниками дитини.

2 Директор коледжу:

- за погодженням із службою у справах дітей за місцем розташування закладу освіти формує склад комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми (далі – Комісія), організовує її роботу, оприлюднює інформацію про склад Комісії;
- організовує інформування працівників коледжу про захист дітей від усіх форм насильства та жорстокого поводження, зокрема про види і форми жорстокого поводження з дітьми, насильства стосовно дітей і за участю дітей, ознаки різних форм насильства та жорстокого поводження, порядок взаємодії суб'єктів з метою реагування на такі випадки та організації надання дитині необхідної допомоги, дії та заходи щодо надання дитині екстреної допомоги у зв'язку із загрозою внаслідок насильства її життю та здоров'ю;
- розглядає усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, які сталися у приміщеннях, на території коледжу або під час заходів поза його межами, організатором (співорганізатором) яких є коледж (далі - повідомлення), протягом однієї доби з дня надходження, забезпечує опрацювання комісією отриманих повідомлень;
- сприяє проходженню особами, які вчинили насильство та/або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком та/або постраждали від насильства та жорстокого поводження (далі - сторони насильства та/або жорстокого поводження з дитиною), відповідної програми для таких осіб.

У разі виявлення ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною директор:

- невідкладно, у строк, що не перевищує трьох годин, повідомляє про виявлення ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною (в письмовій формі, зокрема за допомогою електронної комунікації) батькам або іншим законним представникам дитини (крім випадків, коли батьки або інші законні представники дитини є кривдниками дитини), уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей за місцем розташування суб'єкта з одночасним інформуванням про це територіального органу Нацсоцслужби, Державної служби у справах дітей;

- скликає засідання комісії не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дня отримання повідомлення.

3. Склад комісії не може бути менше п'яти осіб. До нього входять голова, заступник голови, секретар та члени комісії.

До складу комісії можуть входити працівники коледжу, зокрема педагогічні працівники, практичний психолог та соціальний педагог, а також представники служби у справах дітей за місцем розташування коледжу та надавача соціальних послуг, уповноваженого підрозділу органу Національної поліції (за згодою). До складу комісії не може входити працівник суб'єкта, щодо якого надійшло повідомлення.

Член комісії, щодо якого надійшло повідомлення, виключається із складу комісії.

Кожен член комісії повинен не допускати конфлікту інтересів під час виконання своїх обов'язків. У разі виявлення конфлікту інтересів член комісії зобов'язаний негайно письмово повідомити про це голові комісії. У разі виявлення конфлікту інтересів голови комісії він має утриматися від участі в опрацюванні відповідного повідомлення, письмово повідомивши заступнику голови комісії. У такому разі функції голови комісії виконує заступник голови комісії.

4. Головою комісії є директор.

Голова комісії:

- організовує роботу комісії;
- визначає функціональні обов'язки кожного члена комісії;
- забезпечує дотримання строків та процедур;
- визначає порядок денний і перелік питань, що підлягають розгляду;
- забезпечує моніторинг ефективності заходів реагування.

У разі відсутності голови комісії його обов'язки виконує заступник.

У разі відсутності голови комісії та його заступника обов'язки голови комісії виконує один із членів комісії, який обирається комісією під час засідання за поданням її секретаря.

У разі встановлення під час діяльності комісії факту вчинення головою комісії насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, голова комісії підлягає негайному виключенню із складу комісії. Виконання обов'язків голови комісії у такому випадку виконує його заступник.

5. Секретар комісії забезпечує підготовку проведення засідань комісії та матеріалів, що підлягають розгляду на засіданнях комісії, ведення протоколу засідань комісії.

У разі відсутності секретаря комісії його обов'язки виконує один із членів комісії, який обирається під час засідання за поданням голови комісії або його заступника.

6. Член комісії має право:

- ознайомлюватися з матеріалами, що стосуються випадку насильства та/або жорстокого поводження з дітьми, брати участь у їх перевірці;
- подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються;
- брати участь у прийнятті рішення шляхом голосування;
- висловлювати окрему думку усно або письмово;
- вносити пропозиції до порядку денного засідання комісії.

7. Член комісії зобов'язаний:

- особисто брати участь у роботі комісії;
- не розголошувати стороннім особам відомості, що стали йому відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб;
- виконувати в межах, передбачених законодавством та посадовими обов'язками, доручення голови комісії;
- брати участь у голосуванні.

8. Метою діяльності комісії є:

- запобігання випадкам насильства та жорстокого поводження з дітьми під час провадження діяльності суб'єкта;
- з'ясування причин, які призвели до випадку насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, та вжиття заходів для усунення таких причин.

9. Діяльність комісії провадиться з дотриманням принципів:

- законності;
- верховенства права;
- забезпечення найкращих інтересів дитини;
- поваги та дотримання прав і свобод людини;
- неупередженого ставлення;
- відкритості та прозорості;
- конфіденційності та захисту персональних даних;
- невідкладного реагування;
- комплексного підходу до розгляду випадку насильства та/або жорстокого поводження з дитиною;
- нетерпимості насильства та жорстокого поводження з дитиною та визнання його суспільної небезпеки.

10. До завдань комісії належать:

- збір інформації щодо обставин випадку насильства та/або жорстокого поводження з дітьми, зокрема пояснень сторін насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, батьків або інших законних представників дитини, яка стала стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною; опрацювання повідомлень, аналіз зібраної інформації щодо обставин, зазначених у повідомленні;

- оцінка потреб осіб, які є стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, в соціальних та психолого-педагогічних послугах і забезпечення таких послуг;
- надання рекомендацій щодо добровільного проходження особами, які стали стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, відповідної програми для таких осіб;
- підготовка пропозицій щодо внесення змін до положення про запобігання та протидію насильству та/або жорстокому поводженню з дітьми;
- здійснення моніторингу виконання рекомендацій комісії і надання відповідної інформації службі у справах дітей за місцем розташування суб'єкта;
- розгляд висновків практичного психолога та соціального педагога або інших експертних висновків, що мають значення для об'єктивного розгляду заяви у разі їх надходження від батьків або інших законних представників дитини.

11. Комісія має право:

- оцінювати потреби сторін насильства та/або жорстокого поводження з дитиною в отриманні соціальних та психолого-педагогічних послуг та забезпечення таких послуг, зокрема із залученням фахівців служби у справах дітей та надавача соціальних послуг;
- рекомендувати особам, які стали стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, проходження відповідної програми для таких осіб;
- визначати причини насильства та/або жорстокого поводження, а також необхідні заходи для усунення таких причин;
- здійснювати моніторинг ефективності соціальних та психолого-педагогічних послуг, заходів з усунення причин насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, заходів впливу та корегування (за потреби) відповідних послуг та заходів;
- надавати рекомендації для працівників коледжу щодо доцільних методів здійснення заходів з дітьми, які стали стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною;
- надавати рекомендації для батьків або інших законних представників дитини, яка стала стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною.

12. Формою роботи комісії є засідання, які проводяться очно, а в разі потреби - дистанційно чи у змішаному форматі, коли частина членів комісії беруть участь у її роботі дистанційно.

Дату, час, місце і формат проведення засідання комісії визначає її голова, за відсутності голови комісії - його заступник.

13. Засідання комісії є правоможним у разі участі в ньому не менш як двох третин її складу.

14. Секретар комісії не пізніше ніж за добу повідомляє членам комісії, а також іншим заінтересованим особам про порядок денний запланованого

засідання, дату, час, місце і форму його проведення, а також надає/надсилає членам комісії та зазначеним особам необхідні матеріали в електронній або паперовій формі.

15. Рішення з питань, що розглядаються на засіданні комісії, приймаються шляхом відкритого голосування більшістю голосів затвердженого складу комісії. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови комісії. За відсутності голови комісії вирішальним є голос його заступника.

16. Під час проведення засідання комісії секретар комісії веде протокол засідання комісії за формою згідно з додатком 3.

17. До участі у засіданні комісії можуть залучатися батьки або інші законні представники дитини (за згодою), крім випадків, коли вони є кривдниками дитини, а також особи, які стали свідками випадку насильства та/або жорстокого поводження з дитиною.

18. Особи, залучені до участі в засіданні комісії, зобов'язані дотримуватися принципів діяльності комісії, зокрема не розголошувати стороннім особам відомості, що стали їм відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб.

19. Особи, залучені до участі в засіданні комісії, під час засідання комісії мають право:

- ознайомлюватися з матеріалами, поданими на розгляд комісії;
- ставити питання по суті розгляду;
- подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються.

20. Голова комісії доводить до відома заінтересованих осіб та Державної служби у справах дітей рішення комісії згідно із протоколом засідання та здійснює контроль за його виконанням.

21. Строк опрацювання комісією повідомлень та виконання нею своїх завдань не має перевищувати 10 робочих днів із дня їх отримання керівником коледжу.

ПРОТОКОЛ № _____
засідання комісії з розгляду випадків
насильства та/або жорстокого поводження з дітьми
ВСП «Ніжинський фаховий коледж НУБіП України»

_____ 20__ р.

Час: ____ год ____ хв.

Підстава: _____

(від кого і коли надійшло повідомлення)

про випадок насильства та/або жорстокого поводження з дітьми)

(стислий зміст повідомлення)

Присутні:

члени комісії (____ осіб) згідно з наказом про склад комісії від _____

№ _____:

інші особи (____ осіб):

СЛУХАЛИ:

Затвердження Порядку денного засідання

Розгляд питань Порядку денного засідання*

Ухвалили рішення* про:

потреби осіб, які вчинили насильство та/або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком та/або постраждали від насильства та жорстокого

поводження (далі — сторони насильства та/або жорстокого поведження з дитиною), в соціальних та психолого-педагогічних послугах, рекомендації щодо добровільного проходження особами, які вчинили насильство та жорстоке поведження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства та/або жорстокого поведження, відповідної програми для таких осіб

(опис відповідних послуг та відповідальні за їх надання)

;

заходи для усунення причин насильства та/або жорстокого поведження з дітьми _____

(опис заходів та відповідальні за їх виконання)

;

заходи впливу щодо сторін насильства та/або жорстокого поведження з дітьми _____

(опис заходів та відповідальні за їх виконання)

;

рекомендації для працівників суб'єкта щодо заходів із сторонами насильства та/або жорстокого поведження з дитиною

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

;

рекомендації для батьків або інших законних представників дитини, яка стала стороною насильства та/або жорстокого поведження

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

.

Голова комісії

(власне ім'я, прізвище)

Секретар комісії

(власне ім'я, прізвище)

* Розділ доповнюється окремими сторінками.